

Tjedan solidarnosti i zajedništva s Crkvom i ljudima u Bosni i Hercegovini

SOLIDARNOST U DESET RIJEČI

Draga braćo i sestre!

Korizmeno vrijeme u kojem se nalazimo daje nam priliku za životno i vjerničko usmjerenje po načelu ispravne molitve, sadržajne pokore i konkretnih djela milosrđa, kako nam to Gospodin Isus naznačuje u Evanđelju (Mt 6, 1-18). Uvijek na polovici svoga korizmenoga puta prema svetkovini Uskrsa zastajemo i pogled usmjerujemo prema svojoj braći i sestrama u Bosni i Hercegovini, s kojima smo povezani pripadnošću istom narodu, zajedništvom, solidarnošću i, nadalje, zajedničkim hodom.

Korizma je slika puta na kojem se nalazi vjerni Božji narod, koji je u pokretu prema konačnom cilju: vječnoj Domovini. Na tom hodu Bog nikoga ne ostavlja sama. Knjiga Izlaska u dvadesetomu poglavlju, koje čitamo na današnju 3. korizmenu nedjelju, podsjetnik je da je Bog onaj koji nas izvodi iz zemlje tuđinske i kuće ropstva u slobodu i u obećanu zemlju. Bog po Mojsiju na Sinaju podsjeća narod što je sve za njega učinio. Gospodinove riječi jasno odzvanjaju i duboko se urezuju i u kamen i u srce. Bog je narod oslobodio o njega sama i postavio mu granicu, kako prema drugima tako i prema samome sebi, granicu koju nije dopušteno prijeći.

Papa Franjo nas potiče da imamo na umu kako *“sve zapovijedi imaju zadaću ukazati na granicu života, granicu iza koje čovjek uništava sama sebe i svoje bližnje, narušavajući svoj odnos s Bogom. Ako tu granicu prijeđeš, uništavaš sama sebe, uništavaš i odnos s Bogom i odnos s drugima. Zapovijedi upravo na to upozoravaju.”*

Iako se Božji govor čini strogim, ipak je to govor brižna Oca nebeskoga kojem je stalo do njegova naroda kad kaže: *„Ja sam ljubomoran Bog i pazim na svoje!“*. Očeva zadaća je odgajati svoju djecu i svoje potomstvo. Vrlo je zahtjevno – ponekad i nepotrebno - davati djeci objašnjenja za nužne zabrane kojima roditelj prema njima u svojoj ljubavi, širini i preglednosti životnog horizonta želi osigurati sazrijevanje, odrastanje i buduću samostalnost. Do očekivanog trenutka korištenja razumom i odrasle dobi potrebno je suočiti se s mnogo hrabrih, odlučnih, jasnih riječi punih ljubavi: NE, NE i NE!

Na simboličan način Božje „NE“ prvi je izraz njegove ljubavi prema nama, koji vodi u buduću slobodu. Bog, jer nas ljubi, ne želi da pođemo u svome hodu pogrešnim putem u opetovano ropstvo grijeha i padova. Sigurno su se Židovi pitali zašto im se Bog obraća u negativnoj jezičnoj formi i nije li se možda mogao izraziti pozitivnim izričajem. No, Bog ima plan sa svojim narodom i postupa poput pedagoga, koji svojim načinom postupno uvodi učenike u potpuno razumijevanje povijesti spasenja.

Koristeći se poznatim primjerom i stvarajući usporedbu s onime što u foto-tehnici znači negativ/pozitiv – a to smo mogli praktično doživjeti do prije nekih 30-ak godina - pri korištenju negativa filmova i potom u izradi fotografija. Negativ je bio plastična (nekoć celuloidna) vrpca, uska spektra boja i nejasna, no pri postupku razvijanja fotografija i puštanja osvjetljenja kroz negativ fotografski bi papir primio svjetlo, što bi naposljetku rezultiralo koloriranim pozitivom fotografijama. Posluživši se tehnikom negativ/pozitiv Bog izriče svoj NE da bi kroz utjelovljenje Sina Božjega Isusa Krista, koji kao svjetlo obasjava naše nejasne i ponekad čudne životne negative, očitovao misao Božju i ovaj svijet učinio ljepšim. Osim ljepote, Isusov dolazak kao svjetla na ovaj svijet donosi objavu i potpuno razumijevanje

Oca nama, koji smo u tami. Zapovijedi odnosno deset jasnih riječi koje je Bog na Sinaju dao Mojsiju, a potom i svima nama, u sebi sadrže vertikalnu odnosa na koju se naslanja horizontala naše prizemnosti. Jedino tako horizontala može opstati u svojoj različitosti: ako je naslonjena na ono što je Božje, duhovno, neprolazno i ono što nas nadilazi.

Pažljivim osluškivanjem poruke ploča naslućujemo nutarnju povezanost zapovijedi prve i druge ploče, vertikale i horizontale tih deset Božjih riječi. Ilustrira to savršeno papa Franjo u svojim meditacijama o Deset zapovijedi, upućujući da krivotok koji teče kroz zapovijedi Druge ploče, ima izvor, srce, u prvoj zapovijedi: časti Gospodina. Tako, u pozitivnom i širokom tumačenju, sedma zapovijed: *„Ne ukradi“* poziva na rast u osjetljivosti u raspodjeli dobara.

Jedna od važnih zapovijedi, *„Ne ukradi“*, koja se spominje u Knjizi Izlaska, želi reći da sve što je na zemlji pripada isključivo Bogu, koji je vlasnik svega. Dobra koja postoje na svijetu nisu naša, nego su Božja. Ako su dobra Božja, mi smo tek privremeni posjednici, kojima je posjed dan tek za vrijeme života. Posjed nam je dan kako bismo ga velikodušno i bez zadržke dijelili s onima koji ga nemaju ili ga imaju manje ili pak trajno oskudijevaju. Čovjek je samo privremeni upravitelj Božjih dobara i upravljajući njima mora biti solidaran s ljudima s kojima živi i koji su upućeni na njega. Svjesni smo da dane zapovijedi čuvaju i nas i drugoga, naše i njegovo dostojanstvo, kako bi svaka osoba ostala u integritetu svoga bića dok dijelimo dobra koja su nam posuđena.

„Ne ukradi“ znači: ljubi svojim dobrima, iskoristi sredstva s kojima raspolažeš da ljubiš kako možeš. Tada tvoj život postaje dobar i posjedovanje postaje doista dar. Zato što život nije posjedovanje, nego ljubav. Papa Franjo dapače naglašava: *„Ono što zaista posjedujemo jest ono što znamo darovati.“*

Izabrani narod se nalazi na putu, kao što i svaki čovjek putuje svome cilju. Na putu susrećemo druge ljude i oni nam postaju životni suputnici s kojima ulazimo u komunikaciju. Kako je životni put izazovan, ali često i naporan, potrebna nam je svima autentična podrška do konačnog cilja. Knjiga Izlaska govori da je narod 40 godina putovao, lutao pustinjom ne bi li napokon došao u zemlju obećanja, koju je Bog za njega pripratio. Pustinja odgaja čovjeka u poniznosti i za poniznost. U pustinji vjetrovi brišu staze i tragove bez kojih je teško pronaći i držati željeni smjer kretanja. Stoga Bog stavlja Izraelcima kao putokaz Mojsija i 10 zapovijedi, a nama i Crkvi u cjelini u današnjim vremenitima olujama kao putokaz daje potrebite i siromašne. Ići prema potrebitima i siromašnima i doživljavati ih kao autentične znakove znači imati sigurniji hod i učiniti se ovisnim o živim i opipljivim putokazima u okvirima Božjega promisla kako bi se sretno stiglo na željeni cilj. Tako je korizma vrijeme odgajanja i vjerničkog sazrijevanja u kojem prepoznamo svoju braću i sestre kao žive putokaze, koji nam pomažu da kroz dobra djela iz ljubavi prema Bogu i riječima njegova zakona pristignemo do svoje obećane zemlje: vječnosti.

Draga braćo i sestre!

Već osamnaestu godinu zaredom - što bi se moglo nazvati i svojevrsnom punoljetnošću Tjedna solidarnosti i zajedništva s Crkvom i ljudima u Bosni i Hercegovini – nastojimo zajedno hoditi i biti solidarni. Zajedništvo i solidarnost s našim narodom u Bosni i Hercegovini i nama samima donosi sazrijevanje u odgovornosti za bližnje i čini sigurnim put prema vječnosti. Što je Mojsije zapisao u kamen, Bog želi da ostane zapisano u našem srcu. Kao odgovorni upravitelji dobara ovoga svijeta, darujemo za bližnje u Bosni i Hercegovini znajući da je blaženije davati i iskazimo solidarnost! Iskazivanjem djelatne ljubavi, Caritasa, pronaći ćemo najbolje ispravan put ravajući se prema “malenima” radi kojih je i sam Gospodin Isus Krist došao na svijet i prošao njime čineći dobro!

✠ Bože Radoš, v.r.
varaždinski biskup
predsjednik Hrvatskog Caritasa